

OP Ryhmälle uusi pääkonttori Vallilaan

Sirkka Saarinen, toimittaja

OP Vallilan toimitilojen arkkitehtuurikutsukilpailun voitti vuonna 2011 JKMM Arkkitehdit ehdotuksellaan ”Siivet”. Kilpailu sisälsi Vallilan korttelin Teollisuuskadun puoleisen julkisivun uudistamisen ja yhden korttelin rakennuksen korvaavan uudisrakennuksen. Kilpailuvoitto laajeni kattamaan lähes koko korttelin. Pääosa korttelista valmistui vuonna 2015.

Rakennushanke koostuu noin 58.000 m² uudisrakennuskokonaisuudesta, noin 30.000 m² peruskorjattavasta osasta ja niitä yhdistävästä sisäpihojen valokatosta. Hankkeessa on purettu Teollisuuskatu 1:ssä sijainneet vanhat toimistorakennukset ja rakennettu niiden tilalle uudisrakennus, jossa on neljä kellarikerrosta paikoituskäyttöön ja seitsemän maanpäällistä kerrosta toimistokäyttöön.

Särmikäs uudisrakennus osa korttelin historiallista kerroksellisuutta

Arkkitehtuurikilpailun palkintolautakunta kiitti JKMM:n ehdotusta voimakkaasta arkkitehtonisesta karakteristä. Uudisrakennus luo dynaamisen, toiminnallisesti hyvän ja vahvasti ajassa olevan uuden ilmeen korttelille ja korostaa OP:n näkyvyyttä Teollisuuskadun maisemassa.

Kaupunkikuvassa uudisrakennus täydentää rohkeasti ja itsenäisesti ympäristöään, mutta toisaalta sisätilojensa kautta ehdotus sitoutuu vahvasti jo olemassa olevaan korttelikokonaisuuteen. Särmiikkään ratkaisun voima on sen omaperäisessä ja vahvassa arkkitehtoniassa, yksimielinen palkintolautakunta totesi vuonna 2011. Nyt, runsaat neljä vuotta myöhemmin ohikulkijat ja käyttäjät voivat todeta sanojen muuttuneen todeksi.

Uudisrakentaminen on yhdistetty taitavasti lähiympäristön vanhempaan rakennuskantaan, eikä se suuresta mittakaavastaan huolimatta riko kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Puu-Vallilan luonnetta. Rakennuksen sisätilat muodostavat kokonaisuuden, jossa korostuvat

kotimaisuus, suomalainen luonto ja moderni perinne. Monitilatoimiston sisältävä rakennus on nykyaikaisuudessaan maailman huippua.

Uudistus kokoa kaupunkikorttelin vanhat ja uudet osat yhtenäiseksi kokonaisuudeksi, mutta korttelia ei ole kuitenkaan visuaalisesti yhtenäistetty. Vanhat ja uudet osat ovat arkkitehtuuriltaan erilaisia ja näin korttelin historiallinen kerrostuneisuus rikastuttaa kaupunkikuvaa. Vilkasliikenteiseen Teollisuuskatuun rajautuva kahdeksankerroksinen kortteli eheyttää leveää ja laajaa katutilaa. Toisaalta se toimii kaupunkitilassa rajana, jonka takana alkaa pienimitakaavainen Vallilan puutaloalue.

”Halkeamat” rytmittävät suurta rakennusvolyyymia

Uudisrakennuksen kolmiomaiset avaukset, ”halkeamat” rytmittävät suurta rakennusvolyyymia. ”Halkeamat” luovat myös vuorovaihtuksen korttelin sisä- ja ulkopuolen välille. Pääsisäänkäynti on yhden avauksen kohdalla. Kolmiomainen suuri tila antaa toimistotalolle myös yksilöllisyyttä, jota vahvistaa taittuvan muotoidean toistaminen rakennuskappaleiden muodoissa.

Korttelin keskiosaa hallitsee korkea ja valoisa tila, jonne avautuvat kokoustilat, ravintolat, kahvilat ja hyvinvointipalvelut. Lasilla katettu tila muodostaa kehämäisen sisäkadun, joka palvelee ja yhdistää koko korttelia.

Toimistokerrokset ovat nykyaikaista avoimistoa, joka kuitenkin jakautuu erillisiin osiin, hallimaisuus on onnistuneesti vältetty.

1 OP Vallilan uudisrakennuksen kolmiomaiset avaukset, ”halkeamat” rytmittävät suurta rakennusvolyyymia Teollisuuskadun varrella. Isot kivenlohkareet kävelykadulla merkitsevät pääsisäänkäynnin.

2

Avoimuus, joustavuus ja toiminnallisuus yhdistyvät. Paikoitus, konesalit, varastot ja huolto on sijoitettu korttelin alle useaan kerrokseen.

Vaativaa rakennesuunnittelua

Maanalaiset kerrokset tehtiin paikallavalaen. Paikallavalutasot ovat jälkijännitettyjä. Maanpäällisissä kerroksissa kantava runko muodostuu teräsluottopilareista, teräsristikosta ja -palkeista sekä ontelolaattatasoista. Rungon geometrinen muoto on vaihteleva ja kantavassa rungossa on eri suuntiin vinoja osia. Kohde on suunniteltu 100 vuoden käyttöäälle.

Kohteen geometria oli rakennesuunnittelun kannalta vaativa. Vinoudesta aiheutuu suuria vaakavoimia, mikä aiheuttaa rakenneosien ja liitosten suunnitteluun haasteita. Julkisivupintojen shakkilautamainen kuvioden vaihtelu on tehnyt geometrian sovittamisesta ja osien välisistä liitoksista erittäin monimutkaista. Laajojen lasikattojen tavallisuudesta poikkeava kantava teräsrunko on monimuotoinen ja osittain pitkällä jännevälillä toteutettu.

Koko uudisrakennus on perustettu kallion varaan. Perustustaso on noin 12 metriä pohjavedenpinnan alapuolella, minkä vuoksi ympäröivä louhittu kalliokuoppa on injektoitu ja lujitettu

vedenpitäväksi. Työn aikana käytettiin lisäksi vedenpitäviä ponttiseiniä rakennuskaivannon kuivanapitoon.

Rakennus on jäykistetty porras- ja hissikuilujen avulla. Julkisivurakenteena on käytetty betonielementtejä, joissa pinta vaihtelee luonnonkivipintojen, rapatun pinnan ja kerroksen korkuisten lasien kesken. Uudisrakennuksen ja peruskorjatun rakennusosan väliin jää sisäpiha-alueita, jotka on katettu lasikatoilla.

Tietomallia hyödynnettiin laaja-alaisesti

Koko kantava rakennusrunko on tehty mallintaen, ja myös paikallavalujen raudtoitukset on mallinnettu perustuksissa, väestönsuojassa sekä jäykistävässä kuiluissa. Eri materiaaleista koostuvan rungon suunnittelua on tehty samanaikaisesti samaan malliin mallintaen eri toimipisteissä. Muuten raudtoitussuunnittelu on tehty perinteisin menetelmin. Raudtoitteiden ja valutarvikkeiden luettelot on tuotettu mallista ja toimitettu työmaalle ja aliurakoitsijoiden käyttöön. Kaikki elementit on mallinnettu ja detaloitu. Reikä- ja varaussuunnittelu on tehty mallintaen varaukset rakenteisiin perustuen taloteknisen suunnittelijan toimittamiin varausobjekteihin. Varausobjektien lukumäärä

2 Kahdeksankerroksinen OP:n toimitilakortteli eheyttää leveää ja laajaa katutilaa. Näkymät puistoon säilyvät edelleen keskeisesti osana Vallilan kehittyvää kaupunginosaa.

3 Kortteli toimii kaupunkitilassa rajana, jonka takana alkaa pienimittakaavainen Vallilan puutaloalue. Uudisrakennuksessa on yhteensä neljä kellarikerrosta paikoituskäyttöön ja seitsemän maanpäällistä kerrosta toimistokäyttöön.

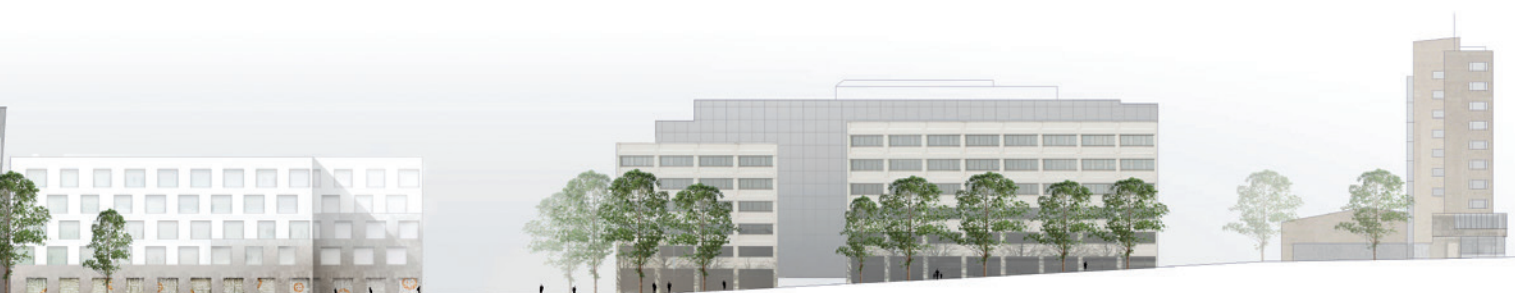
4 Julkisivupinnat koostuvat ei-kantavista sisäkuorielementeistä, joiden ulkopinnassa vaihtelee Viitasaaren keltainen graniitti-luonnonkivipinta ja rapattu pinta, kerroskorkuisista julkisivulaseista ja kevytrakenteisistä seinäosista. Nämä muodostavat vuorottelevan geometrisen kuvion, joka antaa rakennukselle omaleimaisen ilmeen. Julkisivuelementit toimitti Ämmän Betoni Oy.

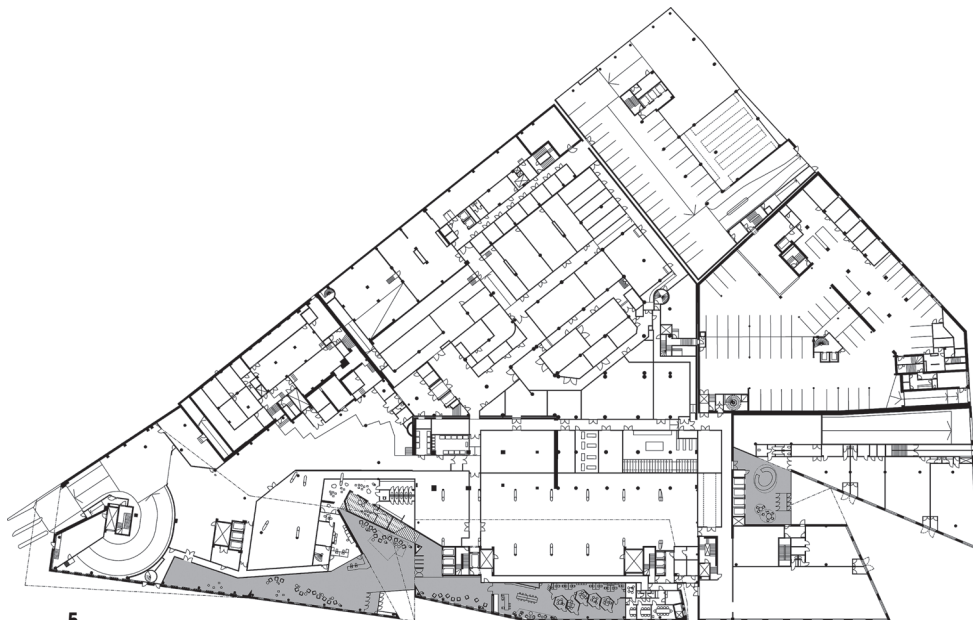
3

4

JKMM Arkkitehdit

5

5 1. krs

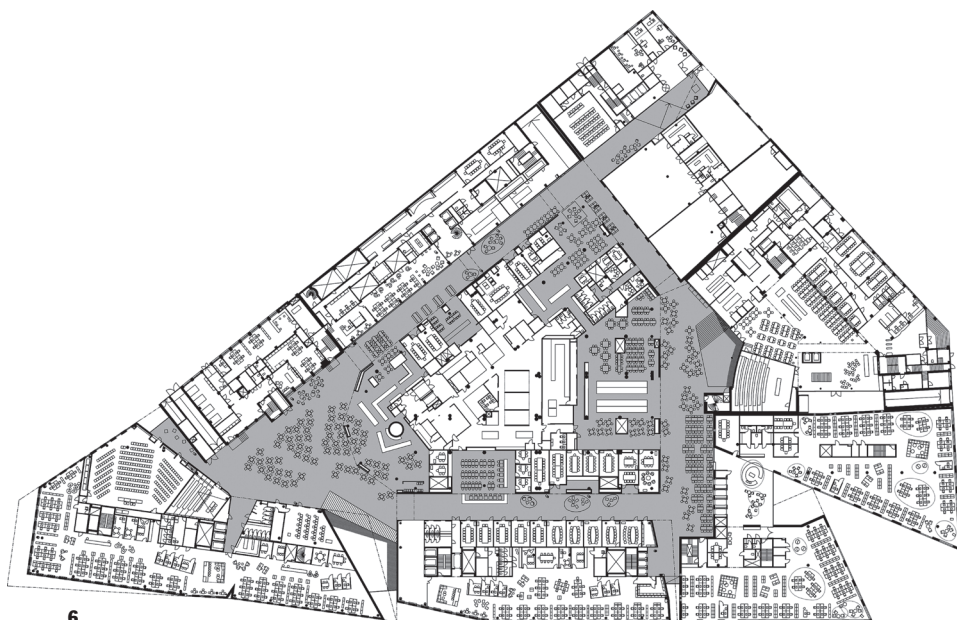
6 2. krs

7 5. krs

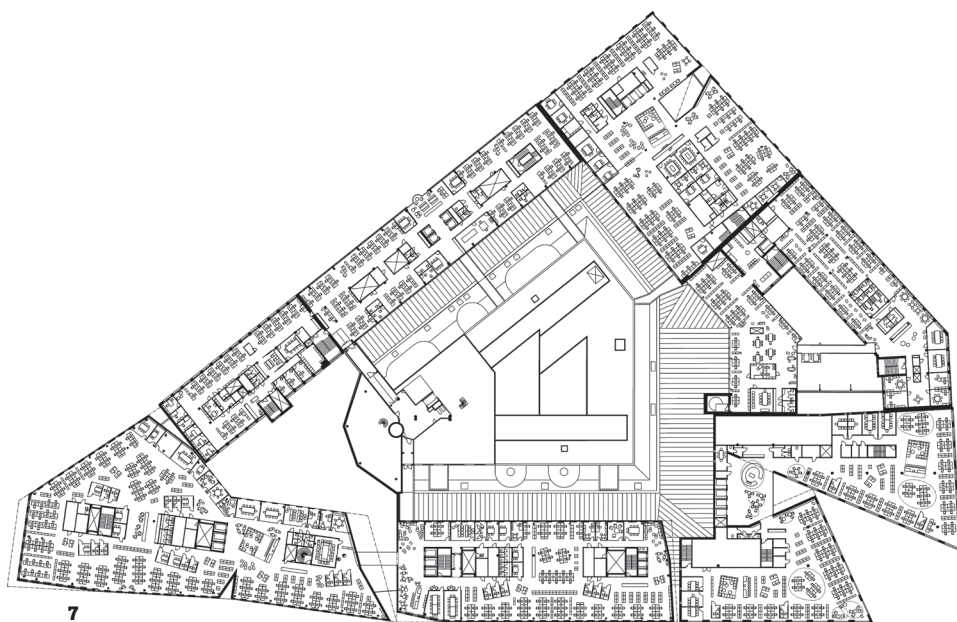
8 Leikkaus A.

9 Leikkaus B. Paikoitus, konesalit, varastot ja huolto on sijoitettu korttelin alle useaan kerrokseen.

10 Korttelin keskiosaa hallitsee korkea ja valoisa tila, jonne avautuvat kokoustilat, ravintolat, kahvilat ja hyvinvointipalvelut.

6

7

rakennemallissa on yhteensä noin 7000 kpl. Reikien mitoituksen piirustuksiin on tehnyt rakennesuunnittelija "puoliautomaattisesti". Suunnitteluvaiheen status-tiedot päivitettiin malliin. Peruskorjattavan rakennusosan vanhojen rakenteiden geometria on mallinnettu samaan malliin, ja myös tätä mallia on hyödynnetty suunnittelussa.

Tietomallin laaja-alainen hyödyntäminen onnistui erinomaisesti ja hankalasta geometriasta huolimatta rakenneosien mittatarkkuus ja paikalleen sopiminen toteutui hyvin. Niin ARK- kuin TATE-mallejakin on hyödynnetty. Työmaalta saatuja 3D-tarketietoja pystyttiin hyödyntämään mallin kautta suoraan suunnittelussa. Esimerkiksi hankalimmissa paikoissa on malliin tuotu toteutuneen louhinnan 3D-sijainti ja rakenteiden tarkennuksia on soviteltu tämän perusteella. Status-merkintöjä on hyödynnetty valmiusasteen seurannassa. Työmaa on hyödyntänyt mallia oman työnsä suunnittelussa ja järjestelyissä sekä kommunikoinnissa osapuolten välillä. Rakennemallista on toimitettu IFC-tiedostoja arkkitehdille ja taloteknisille suunnittelijoille suunnitelmien yhteensovituksia varten sekä projektinjohtourakoitsijan organisoimaan mallintarkastukseen 1-2 kertaa kuukaudessa.

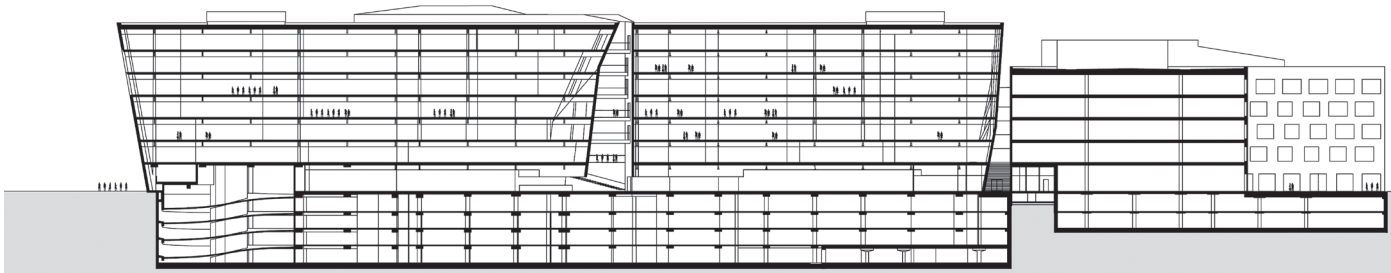
OP Ryhmän toimitalo, Vallila, Helsinki

Tilaaja: OP-Pohjola

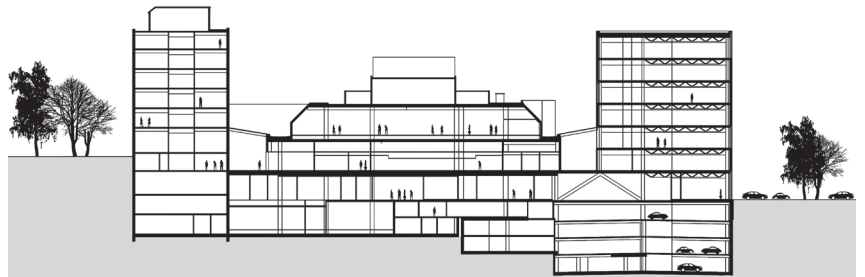
Arkkitehti: JKMM Arkkitehdit Oy, pääsuunnittelija Asmo Jaaksi

Rakennesuunnittelu: Sweco Rakennetekniikka: Finnmap Consulting Oy, IS-Plan Oy
Rakennuttajakonsultti: Haahtela-rakennuttaminen Oy

Betonelementit: Ämmän Betoni Oy, Parma Oy

8

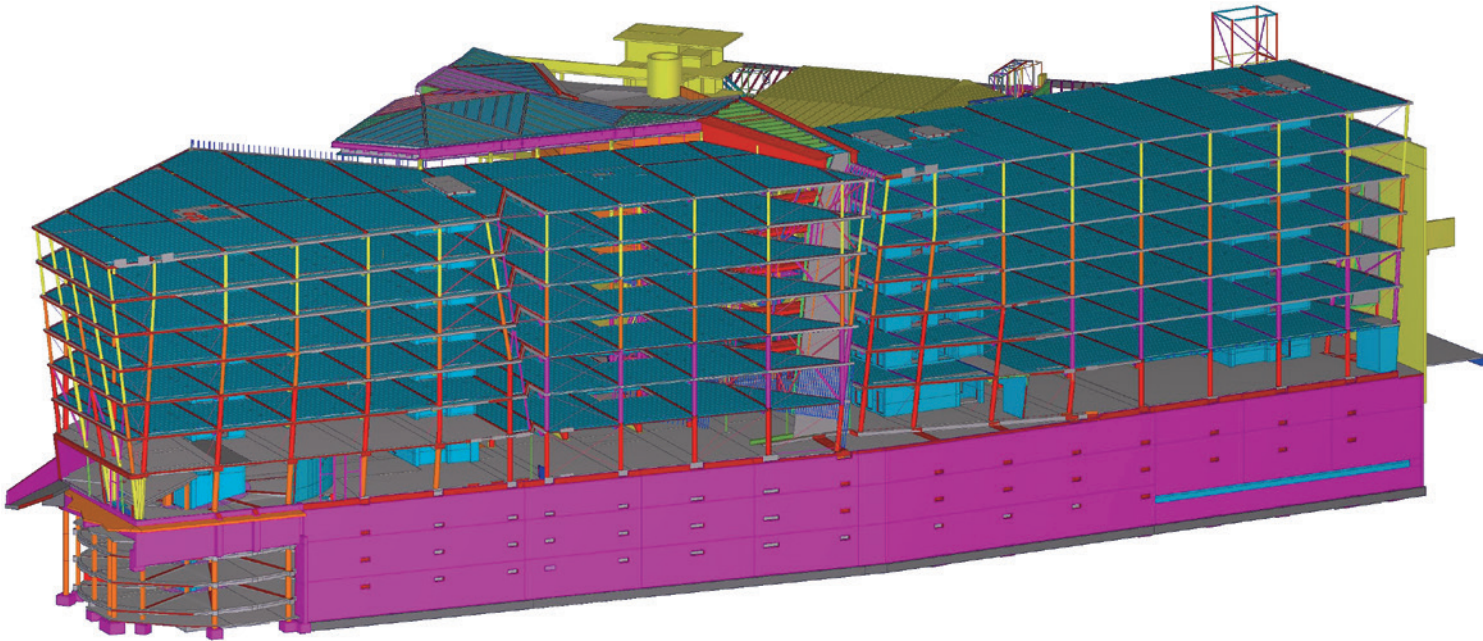

9

Mika Huisman

10

Tekla Oy

11

JKMM Arkkitehdit

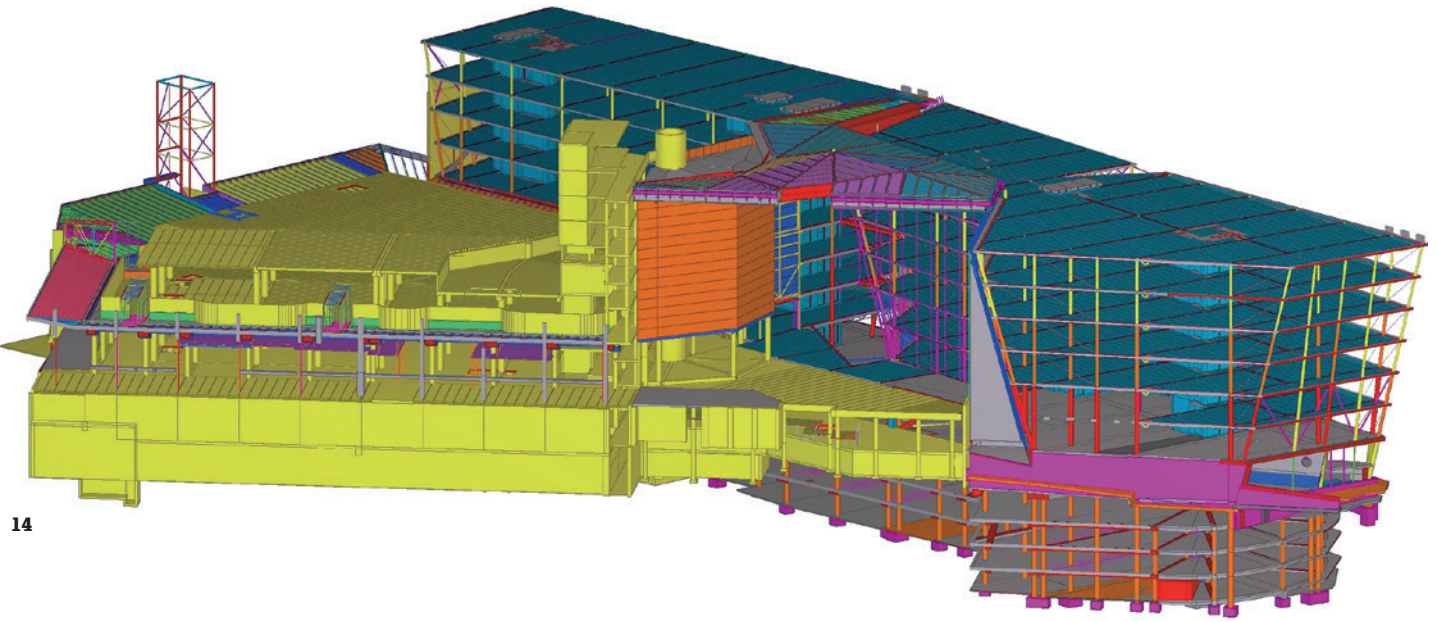
12

JKMM Arkkitehdit

Tuomas Uusheimo

13

14

11 Koko kantava rakennusrunko on tehty mallintaen.

12 Julkisivurakenteena on käytetty betonielementtejä

13 Rakennus on jäykistetty porras- ja hissikuilujen avulla.

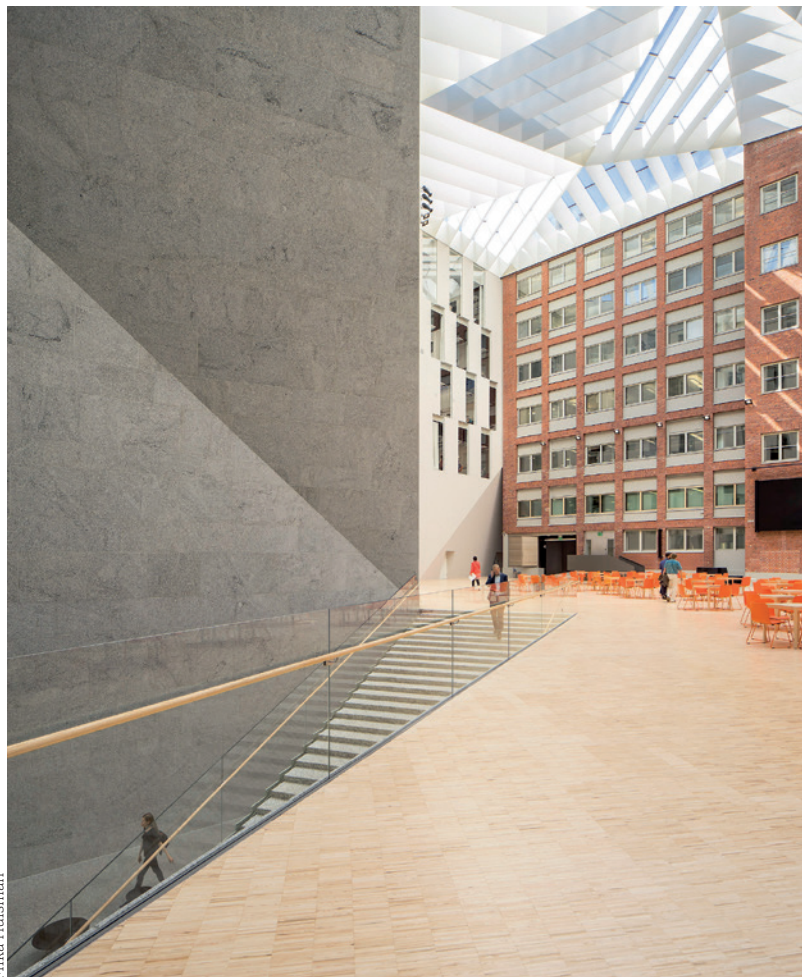
14 Eri materiaaleista koostuvan rungon suunnittelu on tehty samanaikaisesti.

15 Julkisivujen elementtipinnoissa vaihtelee luonnonkivi ja rappaus.

16 Uudistus kokoa kaupunkikorttelin vanhat ja uudet osat yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Myös sisätiloissa vanhat ja uudet osat ovat arkkitehtuuriltaan erilaisia ja näin korttelin historiallinen kerrostuneisuus rikastuttaa kaupunkikuvaa sekä sisätalaa.

15

Mika Huisman

16

Mika Huisman

17

Tuomas Uusheimo

18

17 Sisätilojen taide on OP:n ja Pohjolan taidesäätiöltä. OP Ryhmän Taidesäätiön teokset ovat esillä toimitiloissa.

18 Sisääntuloaula.

19 Kerroksissa on erilaisia vyöhykkeitä ja erilaisiin töihin sopivia tiloja. Työpisteen voi valita työtilanteen mukaan. OP:n oranssi tunnusteväri tulee esiin myös sisustuksessa.

19

New Headquarters for OP Group in Vallila

The invitational competition organised in 2011 for the architectural design of the Vallila facilities of OP Group was won by Architects JKMM Oy with their entry "Siivet" (Wings). The competition brief included the renovation of the Teollisuuskatu Street facade of the Vallila block and a new building to replace one of the buildings in the block. The winning entry was expanded to cover almost the entire block. Most of the project was completed in 2015.

The building project consists of a new building complex of about 58.000 m², a renovation part about 30.000 m² in size as well as the luminous ceiling of the inner courtyards that connects them. The new building comprises four basement levels used for parking and seven floors above ground for offices.

The new building project has been skilfully linked with the older buildings of the nearby area, and despite its large scale the new building does not disrupt the character of the wooden Puu-Vallila district, which is rich in cultural history. The interior facilities create a whole that showcases domestic aspects, Finnish nature and modern traditions. The building with its multipurpose office ranks at the top of the world in terms of state-of-the-art design.

The triangular openings, "fractures", of the new building give the large building volume a consistent rhythm. The "fractures" also create interaction between the inside and the outside of the town block. One of the openings features the main entrance. The large triangular space also gives the office complex an individual expression, reinforced by the repetition of the folding design concept in the shapes of the building structures.

The central part of the block is dominated by a tall space filled with light. The meeting rooms, restaurants, cafeterias and welfare services are accessed from this space. With its glass ceiling, the space forms a ring-like internal street that serves and connects the whole town block.

The basement levels were built using the cast-in-situ technique. The cast-in-situ slabs are post-tensioned. The load bearing frame of the above-ground floors consists of steel composite columns, steel trusses and beams as well as hollow-core slab floors. The geometrical form of the frame varies and the load bearing frame features parts that are diagonal in different directions.

The varying, checkerboard patterning of the facades has made geometrical adaptation and the connections between the parts extremely

intricate. The unusual load bearing steel frame of the expansive glass ceilings is complex and in some areas executed with long spans.

The facade structures have been implemented with precast concrete panels that feature different coatings from natural stone to plaster and storey-high glass. The inner courtyards between the new building and the renovated building part are covered with glass ceilings.